

VÍKEND V POHRANIČÍ

in.ihned.cz/cr

nad Ostravou nedovolil. A současnost? Nad opuštěným areálem vysokých pecí je krásně vidět Lysá hora, nejvyšší vrchol Moravskoslezských Beskyd. Právě z nádraží Ostrava-střed, které leží nedaleko vychladlého hutního kolosu, odjíždí každý víkend spousta lidí, mířících na Lysou horu.

Ostrava rozhodně stojí za návštěvu. Třeba na celý víkend nebo na několikadenní dovolenou. Kdo to tady nezná, bude překvapen i hezkým okolím, ve kterém si každý najde to své: cyklisté malebné a rovinaté Poodří, vodáci hned tři řeky a golfisté se mohou vydat do Šilheřovic, kde leží vyhlášený golfový areál. Večer bude asi dobré se opět vrátit do Ostravy, kde po setmění ožívá legendární Stodolní ulice. Tedy vyhlášené místo s několika desítkami hospod, klubů a barů.

Tady mluví „po našimu“

V Ostravě se setkají tři řeky Opava, Ostravice a Odra, a město pak opouští jeden velký tok, který kolem Bohumína líně míří k polským hranicím. V místech, kde se pak Odra loučí s územím České republiky, ji ještě přizívá Olše, tedy jak říkají místní obyvatelé Olza.

Ta důsledně lemuje hranici až téměř ke slovenskému trojmezí. Kdo se sem vypraví, může navštívit hornickou Karvinou, která se

Ostravská radnice je nejvyšší budovou svého druhu u nás.

pyšní opraveným náměstím a hezkými lázněmi Darkov, případně zavítá do hutnického Trince s krásným okolím. Za prohlídku rozhodně stojí dřevěný kostelík v Gutech.

Při toulkách tímto krajem buďte připraveni na jistou jazykovou bariéru. Lidé tady totiž mluví „po našimu“ a někdy je opravdu těžké se v některých výrazech zorientovat. Zřejmě nejlépe by se to mohlo podařit v místních ty-

Radnice v Českém Těšíně architektka Viléma Richtra, postavená roku 1928 v novorenesančním slohu

pických hospodách nad nějakou tou specialitou. Mezi ně patří například různá jídla připravovaná z brambor, kterým se říká brutvaňok, stryky nebo polesničky.

Dvě města v jednom

Proti proudu řeky Olše dorazíte až do Českého Těšína, výkladní skříně těšínského Slezska. Město se jmenovalo stovky let Těšín. Až politikové jej před osmdesáti roky rozdělili na města dvě. Na levém břehu Olše leží Český Těšín, napravo Těšín polský, tedy Cieszyn.

Město podle legendy před mnoha staletími založili tři bratři. V polském Cieszyně stojí studna s kovanou altánovou střechou, která prý připomíná tuhle téměř dvanáct set let starou událost. Pověst si tady hýčkají a po třech bratrech se zde jmenuje ulice, kousek u studny najdete hospodu podle názvu také zasvěcenou dávnému setkání, a každý rok tady slavivají Svátek tří bratrů. Bývá to velká událost, za kterou se do města na Olši vypraví tisíce turistů. Vyhrávají kapely, dovádějí kejklíři a město doslova obklíčí trhovci.

Dvojměstí, jakých na mapě světa mnoho nenajdeme, k sobě svazují dva hraniční přechody, tedy vlastně mosty přes Olši. Jeden se jmenuje Most svobody. Přes ten se chodí a jezdí do Polska. A ten druhý zase pojmenovali Družba, jím proudí lidé do České republiky. Hodně hořkou příchuť získaly tyto názvy začátkem osmdesátých let, kdy v Polsku panoval výjimečný stav. Dodnes někteří zdejší obyvatelé vzpomínají, jak na sebe příbuzní volali přes řeku – sprátené socialistické státy totiž mezi sebou uzavřely hranice.

Po těchto mostech ještě nedávno protékaly tisíce litrů alkoholu. Z Česka, kde byl výrazně levnější, jej do polských domácností nosili lidé v nákupních taškách. Šli třeba stokrát, protože směli najednou přenést pouze omezené množství. Říkalo se jim mrovky a místní je považovali za něco, co by se dalo označit jako novodobý folklór.

Staré stavby v Cieszyně

Za památkami bude zajímavější vypravit se do polského Cieszyna. V Českém Těšíně totiž

kromě rozlehlé a krásné budovy radnice a několika zajímavých činžovních domů z časů první republiky nic výjimečného k vidění není. Může se ale pochlubit divadlem se dvěma národními scénami, několika festivaly a také pestrými jazzovými koncerty.

Na polské straně lze nahlédnout do místního velkého muzea v rozlehlém záměčku, který jako své sídlo využívali Larischové. Určitě by bylo chybou vynechat rozsáhlý park hned se třemi pozoruhodnými objekty. Je tady románská rotunda, která pochází z první poloviny dvanáctého století a je nejstarší památkou na Těšínsku. Kousek nad ní se tyčí Piastovská věž – unikátní stavba, kdysi součást hradního komplexu. Jméno dostala podle piastovských orlic, jež jsou umístěny na nárožích jejího zakončení. Piastovci byla knížata, která sehrála v celé oblasti klíčovou roli. A rada na závěr: nedejte se odradit tím, pokud věž okamžitě neobjevíte. Je totiž natolik ukrytá v parku, že mnozí obyvatelé především Českého Těšína o ní ani nevědí. ■

JOSEF ALBRECHT

Románská rotunda svatého Mikuláše z 11. století v polském Cieszyně